

Sygn. akt V CSK 385/20

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa R. W.

przeciwko K. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 grudnia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 6 marca 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 6 marca 2020 r. oddalił apelację powoda R. W. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 24 lipca 2019r. oddalającego jego powództwo o zasądzenie od K. K. kwoty 87.989,15 zł z tytułu długu spadkowego po J. K.

Od wyroku Sąd drugiej instancji powód złożył skargę kasacyjną. Wnosząc o jej przyjęcie do rozpoznania wskazał na konieczność rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych wymagających odpowiedzi na następujące pytania :

1. czy w postępowaniach rozpoznawczych, wywołanych stosunkami spadkowymi, dla których przepisy prawa przewidują wyłączną właściwość rzeczową sądów spadkowych i tryb postępowania nieprocesowego, sądy uprawnione są do zastępowania orzeczeń sądów właściwych (1027 k.c.), w tym potwierdzania sposobu nabycia spadku, bez zastosowania właściwych przepisów prawa materialnego,
2. czy dozwolone i zgodne z art. 382 k.p.c. jest dokonanie przez Sąd Apelacyjny odmiennych ustaleń faktycznych w stosunku do ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji w sytuacji: a) braku przeprowadzenia dodatkowych czynności dowodowych (np. nabycie spadku w trybie art. 1032 § 2 k.c.), w oderwaniu od właściwych dla daty otwarcia spadku przepisów, b) odniesienia się jedynie do wybranych dowodów z całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego z pominięciem innych dowodów wpływających na ustalenie stanu faktycznego sprawy - a to w przypadku zawarcia w motywach uzasadnienia wyroku konkluzji, iż Sąd podziela zasadnicze motywy rozstrzygnięcia oraz uzupełnienie tych ustaleń o niepoparte dowodem zainicjowanym przez strony określenie, nie mieszczącego się w kompetencji orzeczniczej Sądu, sposobu nabycia spadku z dobrodziejstwem inwentarza,
3. czy przepisy art. 6 k.c. oraz 244 k.p.c. należy interpretować w taki sposób, że dopuszczalne jest przyjęcie przez Sąd Apelacyjny ustalenia o zakwestionowaniu dokumentu urzędowego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego we własnym zakresie - bez inicjatywy dowodowej strony (art. 252 k.p.c.),
4. czy przepis art. 365 k.p.c. obok związania sądu sentencją orzeczenia rozciąga się na kwestie pozostające poza sentencją, w tym ustalenia i oceny dotyczące stosunku prawnego stanowiącego podstawę żądania, o którym orzeczono, a w szczególności w jakim zakresie wpływa na czynności innych niż sądy organów, a także jaki walor dla sądu ma spis inwentarza sporządzony zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 października 1991 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania

przy zabezpieczeniu spadku i sporządzaniu spisu inwentarza (Dz.U. Nr 92, poz.411 – dalej jako „Rozporządzenie”, a to z uwagi na oczywistą sprzeczność w rozumieniu treści protokołu spisu inwentarza w zakresie jego elementów z mającym znaczenie prejudycjalne prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w O. (II CZ (...)) oraz uzasadnieniem wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) (IACa (...)).

Niezależnie od powyższego – zdaniem skarżącego - skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wynika to z orzekania o kręgu spadkobierców i długu spadkowym z pominięciem kognicji sądu spadkowego w zakresie określenia nabycia przez pozwaną spadku z dobrodziejstwem inwentarza oraz nie uwzględnienia, że nie dochowała ona sześciomiesięcznego terminu do złożenia oświadczenia spadkowego. W ocenie skarżącego ubezwłasnowolnienie pozwanej nie dowodzi przyjęcia przez nią spadku z dobrodziejstwem inwentarza, skoro skutki ubezwłasnowolnienia nie rozciągają się na okres przed jego orzeczeniem. O oczywistej zasadności skargi przekonuje także uznanie za wiarygodne żądania skarżącego w postanowieniu zabezpieczającym, zakwestionowanie kluczowego dowodu z protokołu spisu inwentarza potwierdzającego istnienie wierzytelności stanowiącej dług spadkowy oraz oparcie się na ustaleniach poczynionych w sprawie o zachówek, a także uchylenie się od - koniecznej dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy - wszechstronnej oceny materiału dowodowego. W efekcie w sprawie o zachówek sąd przyjął, że stan czynny spadku umożliwił zaspokojenie roszczenia, a w sprawie o zapłatę długu spadkowego - mimo dysponowania przez wierzyciela spadku protokołem spisu inwentarza - okazało się, że stan spadku uniemożliwia jego zaspokojenie. W konsekwencji - zdaniem skarżącego - Sąd Apelacyjny nie rozpoznał istoty sprawy, zaniechał bowiem zbadania materialnej podstawy jego żądania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżących, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa. Nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Oparcie zaś wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez

skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć. Nie istnieje przy tym potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, niepubl., i z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.).

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia tych wymogów. Nie uzasadniono w nim odrębnie poszczególnych zagadnień prawnych, nie przeprowadzono analizy orzecznictwa i poglądów doktryny. Argumentacja skarżącego jest ogólnikowa, jednostronna i ogranicza się do przedstawienia własnego poglądu w opozycji do stanowiska prawnego Sądu drugiej instancji. Nie wykazuje zatem, że w sprawie ujawniły się zagadnienia wykładnicze o problemowym czy precedensowym charakterze, których wyjaśnienie wymagałoby zaangażowania Sądu Najwyższego i sprzyjało rozwojowi prawa.

Ponadto, silnie kazuistyczny sposób ujęcia zagadnień prawnych wskazuje, że nie mają one charakteru abstrakcyjnego, syntetycznego i uniwersalnego, lecz są osadzone w okolicznościach konkretnej sprawy i są pytaniami w tej właśnie sprawie. W takim ujęciu sprowadzają się do kwestionowania prawidłowości stosowania przez Sąd Apelacyjny prawa materialnego i procesowego przytoczonego w podstawach skargi.

Niezależnie od powyższego problematyka mająca być podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest przedmiotem bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego, a uzasadnienie wniosku nie dostarcza argumentów przemawiających za potrzebą dodatkowej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tym zakresie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że sąd drugiej instancji, kontrolując prawidłowość zaskarżonego orzeczenia, pełni również rolę sądu merytorycznego, który może rozpoznać sprawę od początku, uzupełnić materiał dowodowy lub powtórzyć już przeprowadzone dowody, a także poczynić

samodzielne ustalenia na podstawie materiału dowodowego zebranego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Nie jest związany przedstawionymi w apelacji zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiąże go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego. Związanie jednak zarzutami naruszenia prawa procesowego, nie zwalnia tego Sądu od obowiązku rozważenia w granicach zaskarżenia apelacyjnego całego materiału procesowego (art. 382 k.p.c.), wszystkich okoliczności sprawy oraz samodzielnego ustalenia podstawy faktycznej wyroku i dowodów, na których oparł to ustalenie oraz wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku. Nie budzi żadnych wątpliwości, iż podstawą orzekania przez sąd drugiej instancji są wszystkie dowody przeprowadzone w sprawie, a uprzednio zebrane w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz przeprowadzone w postępowaniu odwoławczym (por. m.in. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999 r, nr 7-8, poz. 124 i z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 1998 r., III CKN 440/97, niepubl., z dnia 16 grudnia 1998 r., III CKN 79/98, niepubl., wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r., III CSK 128/05, OSNC 2006, nr 11, poz. 191, z dnia 15 maja 1997r., II CKN 162/97, OSNC 1997, nr 12, poz. 195). W przypadku gdy sąd odwoławczy podziela ustalenia i oceny sądu pierwszej instancji, to nie ma procesowego obowiązku szczegółowego rozważenia w uzasadnieniu swojego orzeczenia dowodów omówionych przez sąd pierwszej instancji, lecz wystarczy, że skoncentruje się na rozważeniu tych dowodów i ocen, które są kwestionowane w apelacji. Jeżeli sąd drugiej instancji podziela stanowisko sądu pierwszej instancji, to treść tej części uzasadnienia może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje jego ustalenia i wnioski jako swoje (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2016 r., I CSK 326/15, niepubl. i z dnia 23 czerwca 2010 r., II CSK 689/09, OSNC – ZD 2011, nr B, poz. 28 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r, III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83 i z dnia 16 marca 2012 r., IV CSK 373/11, PiM, 2016, nr 1, str. 149).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje także zasługujący na podzielenie pogląd, że granice przedmiotowe mocy wiążącej należy oceniać według reguł przyjętych w art. 366 k.p.c. w odniesieniu do przedmiotowych granic powagi rzeczy osądzonej. W konsekwencji moc wiążącą z perspektywy kolejnych postępowań uzyskują jedynie ustalenia dotyczące tego, o czym orzeczono w związku z podstawą sporu (rozstrzygnięcie o żądaniu w połączeniu z jego podstawą faktyczną). Moc wiążąca orzeczenia nie rozciąga się natomiast na kwestie prejudycjalne, które sąd przesądził, dążąc do rozstrzygnięcia o żądaniu i których rozstrzygnięcie znajduje się poza sentencją, jako element jej motywów.

Natomiast treść uzasadnienia może służyć sprecyzowaniu rozstrzygnięcia zawartego w sentencji, a nie temu by moc wiążącą orzeczenia rozciągać na kwestie pozostające poza sentencją. Zakresem prawomocności materialnej jest bowiem objęty tylko ostateczny wynik rozstrzygnięcia, a nie przesłanki, które do tego doprowadziły. Tego rodzaju zagadnienia mogą być przedmiotem odmiennego osądu w późniejszych procesach, dopóki nie zostaną objęte rozstrzygnięciem w sposób, który będzie wiązał kolejne sądy w dalszych postępowaniach. Wprawdzie nie jest pożądana sytuacja, w której analogiczne stany faktyczne, zostaną odmiennie ocenione przez różne sądy, ale ograniczenie swobody jurysdykcyjnej sądu oraz odstępianie od zasady bezpośredniości i swobodnej oceny dowodów, nie znajduje dostatecznych podstaw w art. 365 § 1 k.p.c., który dopuszcza rozbieżność ocen między sądami, w rozstrzyganiu kwestii „wstępnych” poza związaniem sentencją (por. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1937 r., C II 2507/36, OSP 1937, poz. 727, z dnia 6 sierpnia 1971 r., II CR 287/71, OSNCP 1972, nr 2, poz. 34, z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 655/98, niepubl., z dnia 23 maja 2002 r., IV CKN 1073/00, niepubl., z dnia 8 czerwca 2005 r., V CK 702/04, niepubl., z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC – ZD 2008, nr A, poz. 120, z dnia 28 czerwca 2007 r., IV CSK 110/07, niepubl., z dnia 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07, niepubl., z dnia 16 lipca 2009 r., I CSK 456/08, niepubl., z dnia 22 czerwca 2010 r., IV CSK 359/09, OSNC 2011, nr 2, poz. 16, z dnia 3 października 2012 r., II CSK 312/12, niepubl., z dnia 11 lutego 2014 r., I UK 329/13, OSNP 2015, nr 5, poz. 69, z dnia 25 czerwca 2014 r., IV CSK 610/13, OSNC-ZD 2015, nr D, poz. 51, z dnia 15 stycznia 2015 r., IV CSK 181/14, niepubl., z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 210/14, niepubl., z dnia 17 maja 2015 r., I CSK 494/11, niepubl., z dnia 9 września 2015 r., IV CSK 726/14, niepubl., z dnia 26 maja 2017 r., I CSK 464/16, niepubl., i z dnia 15 maja 2019 r., II CSK 145/18, niepubl.). Jednostkowe orzeczenia Sądu Najwyższego w których przyjęto szerszy zakres związania, obrazują pewne wahania występujące przy wykładni art. 365 § 1 k.p.c., pozostające na uboczu głównego, dominującego nurtu orzecznictwa (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2012 r., V CSK 485/11, niepubl.).

Również problematyka mocy dowodowej dokumentów urzędowych w kontekście podnoszonym przez skarżącego była wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. Nie budzi wątpliwości, że art. 244 k.p.c. normuje formalną moc dowodową dokumentu urzędowego i nakazuje traktować jako udowodnioną jedynie jego treść, nie przesądzając znaczenia dokumentu dla wyniku procesu. Materialna moc dowodowa dokumentu podlega zasadzie swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.). Różnorodność treści, przeznaczenia i pochodzenia dokumentów urzędowych powoduje, że ich moc dowodowa powinna być oceniana na tle każdego konkretnego wypadku a określone skutki prawne związane z jednym rodzajem dokumentów urzędowych nie muszą odnosić się do innych dokumentów. Artykuł 252 k.p.c. nie wyłącza natomiast możliwości zwalczania prawdziwości dokumentu urzędowego, lecz jedynie reguluje zagadnienie ciężaru dowodu przy obaleniu domniemania. Inicjatywa wystąpienia z dowodem przeciwko domniemaniu zgodności urzędowego zaświadczenia z prawdziwym stanem rzeczy, a także co do autentyczności dokumentu, nie jest pozostawiona stronom, ale na zasadach ogólnych przysługuje także sądowi (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2006 r., I UK 153/06, OSNP 2008, nr 1-2, poz. 22 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 r., I CKN 256/01, niepubl.)

Ponadto w doktrynie i orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że spis inwentarza (art. 637 k.p.c.) powinien być uwzględniony przy ustalaniu składu i wartości spadku. Nie ma on jednak mocy wiążącej dla sądu, który zobowiązany jest dokonać ustaleń stosownie do wyników postępowania, zgodnie ze stanem rzeczywistym (por. m.in. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1969 r., III CZP 12/69, OSNCP 1970, nr 3, poz. 39, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2006 r., III CZP 52/06, OSNC 2007, nr 5, poz. 72 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2020 r., II CSK 709/18, niepubl.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono także, że stwierdzenie praw do spadku (art. 1027 k.p.c.) służy do udowodnienia przez spadkobiercę wobec osób trzecich, które nie roszczą sobie praw do spadku jako spadkobiercy, swojej legitymacji czynnej w sporze. Uzależnienie natomiast możliwości dochodzenia w drodze sądowej należności wierzyciela spadkodawcy przeciwko spadkobiercy od uprzedniego stwierdzenia praw do spadku nie znajduje oparcia ani w przepisach prawa spadkowego ani prawa procesowego (por. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 1954 r., I CR 492/54, NP. 1955, nr 7-8, s. 189,

z dnia 19 czerwca 1957 r., 3 CR 691/56, RPEiS 1958, nr 3, s. 333, z dnia 4 października 1957 r., 1 CR 584/57, OSN 1959, nr 4, poz. 97, z dnia 27 listopada 1961 r., 2 CR 1043/60, OSNCP 1963, nr 2, poz. 35, z dnia 19 czerwca 1975 r., III CRN 102/75, OSNCP 1976, nr 6, poz. 139, i z dnia 6 października 1983 r., IV PZ 42/83, OSPiKA 1984, nr 3, poz. 45).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy natomiast rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym – a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by skarga była – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Po pierwsze, zarzuty z którymi skarżący wiąże oczywistą zasadność skargi, czyni jednocześnie przedmiotem problemów wykładniczych, co pozostaje w logicznej sprzeczności. Albo jest tak, że wykładnia danych przepisów jest prosta i w związku z tym, ich naruszenie jest oczywiste, albo tak, że wykładnia ta rodzi istotne zagadnienie prawne, wobec czego naruszenie przepisów nie może być oczywiste (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, niepubl. i z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, niepubl.).

Wyklucza to możliwość uznania skargi za oczywiście uzasadnioną w przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego rozumieniu tego pojęcia.

Po drugie, zgodnie z art. 1015 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie otwarcia spadku, brak oświadczenia w terminie o którym mowa w art. 1015 § 1 k.c. jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza, nie tylko w przypadku osoby niemającej pełnej zdolności do czynności prawnej, ale także osoby co do której istniały podstawy do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia. Z wiążącej Sąd Najwyższy podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia - która nie może być w postępowaniu kasacyjnym podważana (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.) - wynika, że taki stan rzeczy miał miejsce w okolicznościach sprawy. Skarżący zasady tej nie respektuje kwestionując prawidłowość oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co uchyla się spod kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym. Artykuł 1027 k.c. dotyczy natomiast sytuacji, gdy spadkobierca powołuje się wobec osoby trzeciej na swe prawa spadkowe z tytułu dziedziczenia, a nie znajduje zastosowania, gdy – jak w rozpoznawanej sprawie – osoba trzecia dochodzi roszczeń wobec spadkobiercy. Ponadto okoliczność, że pozwana jest jedynym spadkobiercą po J. K. była w sprawie niesporna. Sądy obu instancji rozpoznały istotę sprawy, a spis inwentarza majątku spadkowego po J. K. nie przesądzał wiążąco składu spadku i zasadności dochodzonej przez skarżącego wierzytelności spadkowej. Oddalenie powództwa jako sprzecznego z art. 5 k.c. w sytuacji, gdy spadkodawca dokonał darowizny wyczerpującej cały spadek na rzecz małżonki powoda - z którą pozostaje on we wspólności majątkowej małżeńskiej - a od której zasądzono na rzecz pozwanej zachówek, uwzględniając przy jego wyliczeniu koszt wykupu mieszkania (64. 596, 67 zł), nie przekonuje o oczywistej zasadności skargi.

W konsekwencji argumentacja przytoczona we wniosku nie wykazuje tezy, że zaskarżone orzeczenie stanowi konsekwencję kardynalnych błędów w zakresie stosowania prawa, których efektem jest orzeczenie oczywiście wadliwe.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800 ze zm.).